

DE MINSTE DOOR G. J. PEELEN

„Vader!”
Wild, als die van een getroffen roofdier, klinkt de kreet op, en wordt scherp weerkaatst over den grooten deel.

Wild, en tegelijk nameloos droef en verwijtend.

Bleek staan ze tegenover elkaar, vader en zoon.

De vader die z'n zoon sloeg, de zoon die z'n vader niet herkent.

Verbaasd en verschrikt staan de arbeiders op den deel, hun werk vergetend, en vol spanning vragen zij zich af, wat nu gebeuren gaat tusschen die twee, die daar elkaar aanzien, al maar aanzien.....

Woest fonkelen de oogen van den jongen man, z'n vuist balt zich..... maar dan plots laat hij den al opgeheven arm zakken, en vertrekt met driftigen pas.

Ook de knechts zijn heengegaan al, maar nog steeds staat daar alleen de oude Kamminga, alleen met z'n droefheid en z'n drift.

„Die jongen ook, die jongen!” mompelt hij al maar, en somber turen z'n oogen naar iets heel vers; somber z'n wenkbrauwen gefronst, z'n voorhoofd gerimpeld, het hooge rechte voorhoofd, dat spreekt van trots en van wil.

Al een jaar lang had hij gemerkt dat zijn zoon zoo vaak z'n avonden doorbracht bij het schoolhoofd en telkens werd hem door kennissen weer gevraagd of ze al gauw een paar zouden worden..... Jan en die Willy Klein.

Hij had 't nog steeds niet willen, niet kunnen gelooven, de mogelijkheid ervan weggepraat zelfs bij zichzelf en anderen. Tot nu vanmorgen Jan erover begonnen was, en gezegd had, dat hij zou willen trouwen met Willy!

Jan, z'n eenigste zoon, de erfgenaam van de rijke Kamminga-State, trouwen met een onderwijzeresje! Een onderwijzeresje de vrouw van een Kamminga, terwijl geslacht op geslacht getrouwd was, met de rijkste-boerendochter van hun plaats!

Zijn vrouw was een Rinkema, z'n moeder een Vaartstra, z'n grootmoeder een Hobbe- ma, en nu zou Jan een arm meisje, een vreemdelinge trouwen? Dat nooit!

En den jongen niet eens een antwoord gunnend was hij driftig weggelopen.

Bij 't koffiedrinken was z'n zoon er weer over begonnen, en weer was hij weggegaan, den deel op, maar Jan was hem gevolgd, dringend om een antwoord, en toen in z'n gekwetsten hoogmoed, en teugellooze drift, had hij hem geslagen, z'n forschen, sterken jongen, z'n meerderjarigen zoon, z'n trots!

Daarboven op z'n kamertje zit de zoon donker voor zich uit te staren, in elkaar gedoken, op de groote zwarte kist, zoo pas door hem gepakt.

Heel de blijde, bezorgde jeugd door hem hier doorgebracht gaat z'n geest voorbij, en bij 't denken daaraan, mompelt hij steeds weer: „ik blijf”, doch dan op eenmaal voelt hij weer z'n nog na-gloeiende wang, stuit hij weer op dat oogenblik daar op den deel; al z'n trots komt weer boven, hij richt zich op en z'n gelaat is net als dat van z'n vader nu, dat zelfde wilskrachtige, opene, maar tegelijk koppige.

Vastberaden staat hij op, kijkt nog eenmaal lang, en somber rond, en gaat dan schielijk heen.....

Drie jaren zijn voorbijgegaan sinds den dag waarop Jan Kamminga-State verliet, den dag, die altijd in z'n gedachten blijven zal, want nog steeds kleuren schaamte en drift z'n man'lijk gezicht donkerder, als hij eraan denkt hoe toen z'n vader hem, den trotsche, sloeg, in 't bijzijn van de arbeiders, en smalend beleedigde haar, die hem lief was.....

Veel is er sindsdien gebeurd.

Zonder toestemming van z'n vader, zijn Willy en Jan getrouwd, en naar Canada getrokken, waar alles hen mee scheen te loopen.

Na een jaar hadden zij een kleine welvarende farm met volle schuren..... want de oogst was goed geweest, tot plotseling de woedende elementen 't als om strijd op hem gemunt schenen te hebben.

De bliksem sloeg in, in z'n volle korenschuren, en verwoestte in één slag alles, wat hij dat jaar zoo moeizaam bijeengebracht had.

Maar dat was nog niet genoeg.

Zware regens plasten neer, weken aaneen, en vulden de groote rivier die z'n landerijen doorsneed, tot ongekende hoogte.

Angstig zagen allen het zienderoogen wassen, dagelijks verwachtend het oogenblik dat de dijken scheuren, en 't woest-

LINKS: De nieuwe Geref. Kerk te Oldehave (Gron.), gebouwd onder architectuur van het bureau Van Wijk en Broers te Groningen.

RECHTS: Prinses Juliana woonde dezer dagen eene zitting bij van den Raad van State.

Een oude heer, in een nogal wonderlijk costume! Een portret van den kleinen Menzel, die een van Duitschlands beroemdste schilders was, in het gewaad van de orde van den Zwarten Adelaar. Menzel overleed vijf-en-twintig jaar geleden en de sterfdag van den kunstenaar zal in vele Deutsche steden worden herdacht.

te, donkergekleurde water de veel lager gelegen landerijen bedekken zou.

En dat oogenblik kwam, en de uitwerking was vreeselijker dan de somberste onder hen had kunnen denken.

Alles werd meegesleurd, door 't teugellooze water, dat wild, als een geplaagd, en plots losgerukt paard, van z'n vrijheid genoot nu.

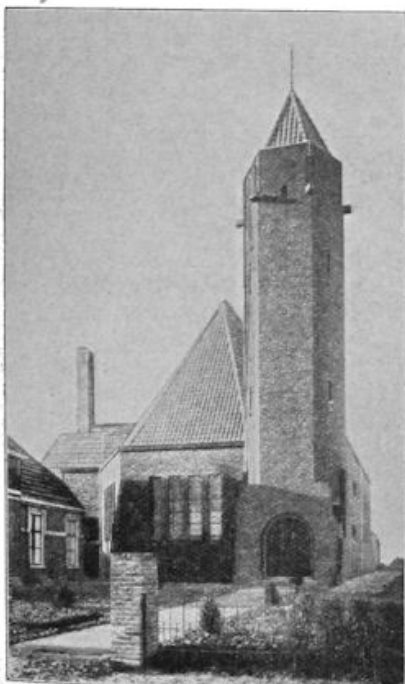
Met moeite konden de menschen gered; niets, zelfs 't allernoodzakelijkste niet, was den jongen Kamminga meer over.

Van alles beroofd moest hij werk gaan zoeken in den streek, die zoo zwaar geteisterd, geen werk hem bieden kon.

Ten laatste ging hij, de trotsche, sterke Fries, de groote wouden in, zich verhurend als kolenbrander om ten minste voedsel te verdienen voor zich-en z'n vrouw.

Sombere jaren van ontbering en leed waren die laatste twee. Na 't kolenbranden had hij boomen geveld, en 't zwaarste werk ter hand genomen van hen, die de groote mahonie-boomen door de wouden trekken, en ze tot een vlot saamgebonden, stroomafwaarts voeren naar de bewoonde streken.

Talrijk waren de avonden dat hij na den

langen, zwaren dag, met z'n vrouw, die als 'n heldin aan zijn zijde mee de rampen gedragen had, voor z'n armelijke blokhut gezeten, zijn gedachten gaan liet, naar „thuis”, naar Holland, naar Friesland.

Het eerste jaar toen alles hem voor den wind ging had hij dat ook wel, veel zelfs gedaan, maar met een gevoel van de meerdere geweest te zijn, de sterkste, die in z'n recht stond.

Den laatsten tijd kwam echter vaak twijfel ingeslopen, en met hem de vraag: „zou ik misschien toch verkeerd gedaan hebben, en God mij nu straffen?”

Ook dezen avond heeft hij weer lang over die vraag nagedacht. Moelijk, heel moeilijk valt 't hem, met z'n koppige natuur, te buigen, ongelijk te bekennen; al dieper rimpelt zich z'n voorhoofd, en 't is hem aan te zien dat hij zwaar lijdt, als hij er moeilijk, hortend uitstoot:

„Willy, toch heb ik verkeerd gedaan, ik had de minste moeten zijn, vader beter moeten begrijpen, juist omdat ik zelf ook zoo trotsch, zoo koppig ben..... Zou ik 't hem schrijven.....?”

Langzaam, doch steeds makkelijker, steeds vaster vloeiden zijn regels en verkwikten hem, als een malsche regenbui na zwaar, angstig onweer..... Te lang reeds had hij gewacht met die woorden, ze opgekropt..... en bestreden!

En terwijl zoo de zoon zit en denkt aan z'n verre vaderland, zit daar de oude Kamminga, en schrijft ook.....

De oude grijze huishoudster schudt medelijdend haar hoofd: zoo vreemd heeft ze den baas nog nooit gezien.

Hij is, sinds de jonge baas weg is, wel nooit de oude geweest, maar zoo vreemd als vandaag! —

Hij had erg gesukkeld 't laatste jaar, en met moeite alleen de groote boerderij be-
stuurd.

Pijnlijk had hij van 't begin af 't gemis van z'n zoon gevoeld, maar steeds met de gedachte: ik heb m'n plicht gedaan, maar die jongen!

Doch dit jaar, als hij door zware zenuwpijnen geplaagd te bed lag, dagen aaneen, was hij begonnen zich af te vragen: „zou 'k misschien toch schuld hebben, te hard geweest zijn?”

Het had hem, den fieren oude, heel wat gekost voordat hij zeggen kon: Hoe kan ik den jongen zijn trots nu kwalijk nemen? Hij lijkt juist daarin zoo sterk op mij, hij heeft 't van mij, ik ben nog koppiger dan hij! Maar 't was zoo moeilijk de minste te zijn! Met een zucht sluit hij den langen brief, en voor 't eerst sinds al dien tijd staat zijn gezicht weer blij en tevreden als hij tegen z'n huishoudster zegt: „Nou zal hij wel gauw terugkomen.....”

UIT EIGEN KRING

LINKS: Vrijdag 3 Jan. had de viering plaats van het 40-jarig jubileum van den heer A. Schuur Entingh aan de Chr. School te Alkmaar. Een foto van dit jubileum met den jubilaris in het midden. — RECHTS: Donderdag 2 Jan. werd het 25-jarig bestaan herdacht van de Chr. School te Zegveld (bij Woerden). Op de foto: het bestuur, personeel, oud-hoofden en onderwijzers.

RECHTS: Ds. G. Keressies, Geref. predikant te Wildervank, vierde dezer dagen zijn zilveren ambts-jubileum, Ds. Keressies dient verder de Christelijke samenleving in velerlei functies. — MIDDEN: De Gereformeerde Meisjesvereniging „Dorcas” te Den Ham, mocht haar vijf-en-twintig-jarig bestaan herdenken. — LINKS: Ds. W. Zijlstra, Ned. Herv. predikant te Neder-Langbroek, welke zijn veertig-jarig ambtsjubileum herdacht.